

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.551/2011/3. szám

A Szegedi Ítéltábla a Vass Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Vass László ügyvéd) által képviselt **I.rendű felperes neve (címe)** szám alatti székhelyű I. rendű és **II.rendű felperes neve (címe)** szám alatti lakos II. rendű felpereseknek, - dr. Jakab Tamás ügyvéd (6721 Szeged, Szent István tér 10.) által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2011. június 21. napján kelt 2.P.22.124/2009/50. sorszámú ítélete ellen az I. rendű felperes részéről 51., a II. rendű felperes 52. és az alperes 53. sorszámú sorszámú fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezését **részben** és akként **változtatja meg**, hogy az alperes által a II. rendű felperesnek fizetendő kártérítés összegét 2.028.330,-(Kettőmillió-huszonnyolcezer-háromszázharminc) Ft-ra és az elsőfokú ítéletben meghatározott időtartamú és mértékű késedelmi kamatára **felel.**

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja**.

Kötelezi az I. és II. rendű felpereseket, hogy 15 nap alatt külön-külön fizessenek meg az alperesnek 25.000,-25.000,-(Huszonötezer-Huszonötezer) Ft másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illetékből az I. rendű felperes 43.100,-(Negyvenháromezer-egyszáz) Ft-ot, a II. rendű felperes 59.400,-(Ötvenkilencezer-négy száz) Ft-ot, az alperes 19.600,-(Tizenkilencezer-hatszáz) Ft-ot köteles megtéríteni külön felhívásra az államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

(**személy 1 neve**) 2005. május 13. napján a ... számú főútvonalon közlekedett az (**X**) forgalmi rendszámú ... típusú tehergépkocsival. A külső forgalmi sávban a járművével vissza akart fordulni (**város neve**) irányába. Kanyarodás közben a korábban mögötte, vele azonos irányban haladó, az I. rendű felperes tulajdonát képező és a II. rendű felperes által vezetett (**Y**) forgalmi rendszámú ... tehergépkocsi a helyszínre ért. A II. rendű felperes féktávolságon belül észlelte a

manővert, fékezett, de az ütközést nem tudta elkerülni. Előbb az okozó jármű hátsó részébe, majd a vele szemben közlekedő **(Z)** forgalmi rendszámú ... típusú gépkocsiba csapódott és a járművével az árokba borult. A ...-i Városi Bíróság 2006. május 29. napján jogerőre emelkedett 12.B.1723/2005/9. sorszámú ítéletében megállapította az okozó jármű vezetőjének a felelősségét. A II. rendű felperes combcsontjában és egyéb töréses sérülést szenvedett, amelyek maradványtünetekkel gyógyultak. Jobb alsó végtagjának terhelhetősége csökkent, bizonyos veszélyes élethelyzetekben járóbotot kell használnia és hosszabb állással-járással járó tevékenységet, valamint közepesnél nehezebb fizikai munkát nem végezhet. Munkaképességének csökkenése 50 %-os mértékű, amelyből 26 % munkaképesség változás baleseti eredetű. Állapotában további műtét nélkül javulás nem várható. Az okozó jármű üzembentartója az alperessel kötött kötelező felelősségbiztosítási szerződést. A balesettel összefüggésben az alperes az I. rendű felperes részére a gépjármű után 2.876.000,-Ft kárt és 27.000,-Ft szállítási költséget térített. A II. rendű felperesnek megfizetett 2.000.000,-Ft nem vagyoni és 22.358,-Ft dologi kárt, amely gyógyászati segédeszköz, gyógyszerköltség és ruhakárként merült fel.

Az I. rendű felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest további 719.000,-Ft és ezen összeg után 2005. május 13. napjától a kifizetésig járó kár megtérítésére, mert ha a totálkárossá vált járművet a cég pótolni kívánja, úgy az ÁFA-t meg kell fizetnie, amit nem igényelhet vissza a jogszabályváltozás következtében.

A II. rendű felperes módosított leszállított keresetében 5.409.030,-Ft és ezen összeg 2005. május 13. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest vagyoni és nem vagyoni kártérítés jogcímén. Állította, a balesetet megelőzően rendszeresen viselte karján a vadásztársától ajándékba kapott ... típusú karórát, amely a káreseménykor elveszett. A vezetéshez a vezetői engedély szerint is szemüveget kellett hordania, és ez titánkeretes, multifokális szemüveg volt, mert fémallergiában szenved. A műszerfala felett a tükörrre akasztva tartotta a napszemüvegét. A baleset következtében mind a két szemüvege eltűnt. Ezen a napon vadászni készült és ezen okból, valamint egy vadásztársa kérésére 2 db infratávcsövet és 1 db éjjellátó készüléket vitt magával. Az egyik készülék elveszett, míg a másik kettő összetört, használhatatlanná vált. Évek óta viselt kivehető fogpótlást, amely 9 fogát pótolta. Az ütközéskor a légzsák kinyílt és a fogak elvesztek. Utóbb beültetési fogpótlást készíttetett. A kivehető pótlás fogászati aranyból, illetőleg platinából volt a már hivatkozott és orvosilag igazolt fémérzékenysége miatt. Vagyoni kárként az óra után 949.000,-Ft, a szemüvegek miatt 177.830,- és 95.500,-Ft, a két használhatatlan távcső értékeként 700.000,-Ft, a fogpótlás költségeként 1.486.700,-Ft-ra tartott igényt. Nem vagyoni kártérítésként további 2.000.000,-Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Nem vitatta, hogy biztosítottja balesetet okozott, amellyel összefüggésben az I. rendű felperes tulajdonát képező jármű, illetve a II. rendű felperes, mint a gépjármű vezetője sérült.

Állította azonban, hogy az I. és II. rendű felperesek kárát teljes egészében megtérítette.

A Csongrád Megyei Bíróság 2.P.20.373/2007/76. sorszámú ítéletét a Szegedi Ítéltábla Pf.III.20.261/2009/8. sorszámú végzésével hatályon kívül helyezte a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítésének szükségessége miatt. Az új eljárásban az elsőfokú bíróság foganatosította a bizonyítás kiegészítést.

Ítéletével az I. rendű felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy a II. rendű felperesnek fizessen meg 1.799.000,-Ft-ot és ezen összeg után 2005. május 13. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a II. rendű felperes keresetét elutasította. Indokolásában kifejtette, az I. rendű felperes által hivatkozott azon a tény, hogy amennyiben új járművet kívánna vásárolni a totálkárossá vált jármű helyett, akkor ÁFA-t kellene fizetnie, nincs okozati összefüggésben a károkozással és a balesettel. A jogszabályváltozás nem a károkozó magatartására vezethető vissza és független a káreseménytől. **(tanú 1 neve), (tanú 2 neve), (tanú 3 neve)** tanúvallomásaiból megállapította, hogy a II. rendű felperes a vezetéshez használt szemüveget és a baleset napján is vele volt. Ugyanezen tanúk vallomásából következtetett arra, hogy karján viselte a ... típusú órát, habár a tanúk a pontos típust nem tudták megjelölni, a küllemére egybehangzó előadást tettek. A II. rendű felperes csatolta a karóra gyári dobozát és a certifikációját. Ezen tanúvallomásokból a bíróság arra következtetett, hogy a baleset időpontjában a II. rendű felperes birtokában volt az állított szemüveg, valamint az óra. Korábban a károsult úgy nyilatkozott, hogy a szemüvegeket nem találja, ehhez képest a megismételt eljárás során előadta, hogy az autóröncsből kipakolt tárgyakat a korábbi elsőfokú ítélet kézhezvételét követően átnézte és az egyik dobozból előkerült az összetört multifokális szemüveg. Kérte a megtalált szemüveg vonatkozásában a szakértői bizonyítás elrendelését. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatokat ellentmondásosnak találta, nem fogadta el, hogy az iratokhoz csatolt multifokális szemüveget a II. rendű felperes viselte, illetve, hogy az a baleset során sérült volna meg. Arra következtetett, hogy a szemüvegekkel kapcsolatos kártérítési igény megalapozatlan. A karóra értékére vonatkozóan a **(V. Kft.)** nyilatkozata, a certifikációs okmányok, illetve tanúsítvány, valamint eseti szakértő szakvéleménye alapján az óra elvesztéséből eredő kárigényt 949.000,-Ft-ban elfogadta. A fogpótlásra szakértő tanúk vallomása és igazságügyi szakértői vélemény alapján 650.000,-Ft megtérítését találta indokoltnak. Az éjjellátó készülékekkel kapcsolatban a Honvédelmi Minisztérium Fejlesztési és Logisztikai Ügynökségének szakvéleménye, valamint a Magyar Kereskedelmi és Engedélyezési Hivatal ... Hatóságának nyilatkozata szerint megállapította, ezek haditechnikai eszköznek minősülnek a műszaki paramétereiktől és generációs besorolásuktól függetlenül, azonban nem forgalomképtelen vagyontárgyak. Több eseti szakértő nyilatkozott úgy a kirendelésüket követően, hogy ezen eszközök forgalmi értékének meghatározására

nem jogosultak és sem értékbecslést, sem szakvéleményt nem tudnak adni. A felperes indítványozta **(személy 2 neve)** eseti szakértőként történő kirendelését, aki foglalkozik éjjellátó készülékek javításával. Az alperes a kirendelést ahhoz a feltételhez kötötte, hogy **(személy 2 neve)** igazolja a szakértői jártasságát, mivel ezen névhez kapcsolódóan

éjjellátó készülékek forgalmazásával, javításával foglalkozó magánszemély, egyéni vagy társas vállalkozás nem szerepel a nyilvántartásban. Nevezett a szakmai jártasságára vonatkozó okiratot nem tudott felmutatni, ezért a bíróság a szakértőként történő kirendelését mellőzte és úgy tekintette, hogy a II. rendű felperes nem tudta bizonyítani a fegyvertartozékoknak a baleset során történt sérülését, illetőleg azok forgalmi értékét. A nem vagyoni kárigény alapján további 200.000,-Ft megfizetésére kötelezte az alperest.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. és II. rendű felperesek, valamint az alperes terjesztettek elő fellebbezést.

Az I. rendű felperes a kereseti kérelmével egyezően kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperesnek 719.000,-Ft és járulécai megfizetésére kötelezését a Ptk. 355. § (1) bekezdésére hivatkozással. Utalt arra, hogy az I. rendű felperes egyéni céggént gazdálkodó tevékenység keretében használta a járművet, amely a károkozás folytán javíthatatlanná vált. A jogi környezetet nem képes befolyásolni, és a káresemény hiányában nem merült volna fel az új jármű beszerzésének szükségessége.

A II. rendű alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és az alperesnek további 973.330,-Ft és járulécai kártérítés megfizetésére kötelezését kérte. Nem vitatta a nem vagyoni kár mértékét, a karóra és a fogpótlás után járó dologi kár összegét. Kérte azonban, hogy az alperes térítsen meg a napszemüveg és a multifokális szemüveg pótlására 273.330,-Ft-ot és a 2 db éjjellátó készülék rongálódása folytán felmerült 700.000,-Ft kárát. Előadta, hogy a napszemüveg nem került elő az eljárás során, nagy valószínűséggel kiesett a járműből, míg a multifokális szemüveg a megismételt eljárás alatt a gépjármű átkutatáskor került elő. Nem fogadható el, hogy az elsőfokú bíróság a szemüveg viselését kétségbe vonta az utóbb történt feltalálása miatt és a napszemüveg ellenértékének megtérítését mellőzte. Véleménye szerint a bíróság indokolatlanul utasította el erre vonatkozóan szakértő kirendelése iránti kérelmét, illetve a kár mértéke az általa becsatolt árajánlat alapján is megállapítható lett volna. A két éjjellátó készülék forgalomképes eszköznek minősül. A baleset napján **(tanú 4 neve)**-nak kívánta az egyik készüléket eladni és nem vitásan két meghibásodott eszköz a baleset során a járműben volt. A nagyerejű ütközés következtében a gépkocsiban lévő tárgyak súlyosan ütődtek, ez okozhatta a meghibásodást és nem értékelhető terhére az a körülmény, hogy evonatkozásban az új eljárásban a szakértők sem a meghibásodás okára, sem az értékre vonatkozóan nem vállalták a szakvélemény elkészítését. Az elsőfokú bíróság az általa bejelentett **(személy 2 neve)**t nem hallgatta meg tanúként érdemben és a kár egyéb módon történő meghatározására sem törekedett.

Pf.III.20.551/2011/3. szám

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a ... típusú karóra után járó kártérítés 605.000,-Ft-ra történő leszállítását kérte. Hivatkozása szerint az órát a perbeli baleset előtt 2,5 évvel korábban gyártották és adták át a viszonteladónak,

előlétele, tényleges vásárlásának ideje, vételára nem ismert, erre vonatkozó peradat nem áll rendelkezésre és újként történő elszámolása téves.

Az I. rendű felperes fellebbezése **megalapozatlan**, a II. rendű felperesé **részben**, az alperes fellebbezése **egészében megalapozott**.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezésekkel érintett körben vizsgálta felül, ezért a 200.000,-Ft nem vagyoni és 650.000,-Ft fogpótlási költség vagyoni kárt, valamint a késedelmi kamat kezdetének időpontját és mértékét nem érintette.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a per eldöntéséhez szükséges mértékben lefolytatta és a tényállást túlnyomórészt helyesen állapította meg. A Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonába beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges. A károsult vagyonában bekövetkezett értékcsökkenés a vagyonnak olyan értékvesztése, amely megnyilvánulhat egy dolog elvesztésével, a munkaerő-hasznosítási lehetőségnek vagy a vagyon értéktermelő képességének csökkenésével összefüggésben.

Az I. rendű felperesnek a gépjárműben okozott kárt a biztosító megtérítette 2.876.000,-Ft nettó összegben. Az ítélet tábla egyetért az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy az időközben bekövetkezett jogszabályváltozás, amely miatt a cég új jármű vásárlása esetén az általános forgalmi adót nem igényelheti vissza, nem áll okozati összefüggésben a károkozó magatartásával. Az I. rendű felperes tényleges kára a gépjármű megrongálódásából eredő értékcsökkenés, és az alperes olyan pénzbeni kártérítést köteles nyújtani, amely a pótlására szolgál. Az I. rendű felperes új gépjárművet nem vásárolt, a vagyonában bekövetkezett értékvesztést az alperes megtérítette, így az általános forgalmi adó mértékével azonos további kárigénye megalapozatlan.

A becsatolt okirati bizonyítékok és az elsőfokú eljárás során meghallgatott tanúk vallomása alapján kétséget kizáró módon megállapítható, hogy a II. rendű felperesnek a vezetéshez szemüveget kellett viselnie, és a tükörrre volt felakasztva a napszemüvege. A II. rendű felperes előbb azt állította, hogy mindkét szemüveg kiesett a gépjárműből az ütközéskor, majd a megismételt eljárás tartama alatt a roncs gépkocsiból kipakolt és egy dobozban megtalálta az összetört szemüveget. Ebből az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a szemüveget nem viselte a II. rendű felperes a vezetés közben és az nem a káreseménykor sérült meg, a

napszemüvegre vonatkozóan megállapítást nem tett. Az ítélet tábla nem ért egyet ezen kárigény mellőzésével, álláspontja szerint egyértelműen megállapítható, hogy mindkét szemüveg a II. rendű felperesnél volt a baleset előtt, a vezetéshez a forgalmi engedély bejegyzése szerint a károsoltnak a szemüveget viselnie kellett, így bizonyított, hogy az ütközés során törhetett össze a látószemüveg. A napszemüveg a járműben volt, amely az egyéb értéktárgyakkal együtt vesztetett el a baleset után. **(tanú 5 neve)** fogorvos tanú vallomása megerősítette azt az előadást, hogy a II. rendű felperes félmérzékenységben

szenvet, ezért speciális szemüvegkeretet kellett viselnie. A keresetlevél mellékleteként csatolt, a **(S. Kft.)**-től származó árajánlat szerint a hasonló szemüvegeket 273.330,-Ft-ért készítette volna el (2 db szemüvegkeret 2 x 25.000,-Ft, bifokális lencsék 2 x 76.415,-Ft és 2 x 35.250,-Ft). Az ítéltábla álláspontja szerint a II. rendű felperes a látószemüveg megrongálódása és a napszemüveg elvesztése folytán a fellebbezésben megjelölt és az árajánlattal azonos mértékű kárt szenvedte, a kár összegét mérlegeléssel állapította meg a rendelkezésre álló peradatokra tekintettel.

A II. rendű felperes megalapozottan kifogásolta fellebbezésében a két fegyvertávcső megrongálódásából eredő kárának megtérítésére előterjesztett igény elutasítását. A megismételt eljárásban fogatosított bizonyítás eredményeként az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy ezek az optikai eszközök nem tekinthetők forgalomképtelen vagyontárgyaknak, vagyis forgalmi értéket képvisel. A meghibásodás okára vonatkozóan a másodfokú bíróság figyelemmel volt arra a körülményre, hogy a II. rendű felperes az egyik távcsövet a baleset napján **(tanú 4 neve)** tanúnak kívánta értékesíteni, aki 450.000,-Ft-ért vásárolta volna meg, vagyis az nem lehetett hibás, illetve használhatatlan eszközt nem vitt volna magával a vadászathoz. Ez a körülmény, továbbá az, hogy a baleset során a II. rendű felperes által vezetett gépjármű vele egy irányban és szemből érkező járművel is ütközött, majd árokba zuhant, arra enged következtetni, hogy a készülékek meghibásodása a káresemény következménye. A II. rendű felperes előadása szerint a fegyvertávcsöveket nem kereskedelmi forgalomban vásárolta, így azokat vám- és általános forgalmi adó nem terhelte. **(szakértő neve)** szakértő alapeljárásban benyújtott 54. sorszámú szakértői véleménye értelmében az egyik fegyvertávcső nettó értéke 100.000,-130.000,-, míg a másiké 170.000,-200.000,-Ft. Jelenlegi sérült állapotukban értéktelenek és nem javíthatók. Az alapeljárásban a II. rendű felperes a szakértő által kimunkált forgalmi értéket vitatta azzal, hogy az idegenforgalmi, kereskedelmi és vendéglátóipari szakismerettel rendelkező igazságügyi szakértő ebben a kérdésben nem kompetens eljárni. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság nem talált olyan szakértőt, aki a szakvélemény adását vállalta és a felperes által bejelentett szakértői névjegyzékben nem szereplő **(személy 2 neve)** távközlési mérnök kirendelését az alperes kifogásolta. Mindezekből azonban az elsőfokú bíróság nem juthatott volna arra a következtetésre, hogy a két vagyontárgy meghibásodása miatt az alperest kártérítési felelősség nem terheli. A rendelkezésre álló adatok mérlegelésével az ítéltábla a korábbi elsőfokú eljárásban beszerzett szakértői véleményre is figyelemmel az abban meghatározott forgalmi érték alapján a két eszköz meghibásodásából eredő kárt 115.000,- és 185.000,-Ft-ban, azaz összesen 300.000,-Ft-ban állapította meg.

-7-

Pf.III.20.551/2011/3. szám

Az alperes fellebbezésében megalapozottan kifogásolta, hogy a II. rendű felperes által a balesetkor viselt és elveszett óra után a márkaszerviz által megadott újkori árban, azaz 949.000,-Ft-ban nem marasztható. A 2002. novemberében gyártott és decemberben viszonteladónak átadott exkluzív kialakítású óra értéke 2005. évre akkor is csökkent volna, ha használatlanul, dobozban tartják. A nettó újkori ár egy fikció, képzett árat jelent abban az esetben, ha a gyártással egyidejűleg forgalomba hoznák. A gyártást követő 2,5 év

elteltével következett be a káresemény, nem ismert az óra tényleges megvásárlásának időpontja és vételára, ezért kárként az eseti szakértőként eljáró márkaszerviz által megjelölt 2300 euró, azaz 605.000,-Ft fogadható el, amely a használt értéknek felel meg. Az alperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a nettó újkori ár fogalmát, amelyet olyként tekintett, mintha az órát a baleset időpontjában gyártották és vásárolták volna. Ezzel szemben a II. rendű felperes előadása szerint külföldi vadásztársától kapta ajándékba, amelynek elvesztéséből eredő kár 605.000,-Ft forgalmi értékkel vehető figyelembe, szemben az elsőfokú bíróság által megállapított 949.000,-Ft összegű újkori árral.

Mindezek alapján a II. rendű felperest megilleti:

nem vagyoni kártérítés:	200.000,-Ft
vagyoni kártérítés:	
-fogpótlás költsége	650.000,-Ft
-látó- és napszemüveg pótlása	273.300,-Ft
-infratávcsövek meghibásodása	300.000,-Ft
-... típusú karóra	<u>605.000,-Ft</u>
Összesen:	2.028.330,-Ft

amely a II. rendű felperes összes megalapozott, bizonyított kárigénye.

Az előzőekben kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, a II. rendű felperest megillető kártérítést a rendelkező részben írt mértékűre felemelte az elsőfokú ítéletben megállapított mértékű és tartamú késedelmi kamatával együtt a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A megváltoztatáshoz képest a II. rendű felperes és az alperes viszonylatában a pernyertesség-pervesztesség aránya némileg módosult, azonban mértéke nem indokolta az elsőfokú bíróság által megállapított elsőfokú perköltség módosulását.

Az I. rendű felperes fellebbezése teljes egészében eredménytelen, míg a II. rendű felperes fellebbezési kérelme 25 %-ban volt eredményes. Az I. rendű felperes 719.000,-Ft pertárgyérték után, a II. rendű felperes és az alperes 1.317.000,-Ft pertárgyérték után kötelesek a feljegyzett illeték arányos megfizetésére az Itv. 62. § (1) bekezdés b) pontja alapján, figyelemmel a Pp. 78. § (1) bekezdése, a 81. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) és 15. §-ában foglaltakra. Az I. és II. rendű felperest terhelő másodfokú perköltség és részperköltség

-8-

megállapítására a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a), (5) és (6) bekezdése alapján került sor.

S z e g e d, 2012. január hó 30. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró

